

Sygn. akt IACz 1924/12

POSTANOWIENIE

Dnia 30 listopada 2012r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Mariola Głowacka (spr.)

Sędziowie SA Andrzej Daczyński

SA Piotr Górecki

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 30 listopada 2012r.

sprawy z powództwa (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C.**

przeciwko (...) **Bankowi Spółdzielczemu w P.**

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

na skutek zażalenia powódki

od postanowienia Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 27 września 2012r. sygn. akt XII C 1980/12

postanawia:

1) oddalić zażalenie,

2) rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawić Sądowi pierwszej instancji w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

/-/P. Górecki /-/ M. Głowacka /-/ A. Daczyński

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Poznaniu postanowieniem z dnia 27 września 2012r. zabezpieczył żądanie powódki przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w P. w sprawie Km 3300/12, a w pozostałym zakresie wniosek o udzielenie zabezpieczenia oddalił.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że powódka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością pozwem skierowanym przeciwko (...) Bankowi Spółdzielczemu w P. wniosła o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego – bankowego tytułu egzekucyjnego, któremu Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w P. w sprawie II Co 1842/12 postanowieniem z dnia 21 maja 2012r. nadał klauzulę wykonalności. Jednocześnie powódka wniosła o zabezpieczenie powództwa przez zwolnienie spod egzekucji rachunków bankowych zajętych w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w P. w sprawie Km 3300/12, a następnie zawieszenia postępowania egzekucyjnego. Powódka zarzuciła, że oświadczenie o poręczeniu złożyła pod wpływem błędu, stąd następnie złożyła wobec pozwanego oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli. Nadto wierzyciel nie powiadomił powódki jako poręczyciela o opóźnieniu się dłużnika

ze spełnieniem świadczenia. Obecna sytuacja powódki w związku z prowadzoną egzekucją uniemożliwia prowadzenie działalności gospodarczej, co w efekcie doprowadzi do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości.

Sąd pierwszej instancji w świetle art. 730¹ kpc, art. 736 kpc, art. 755 § 1 kpc uznał, że wniosek powódki o udzielenie zabezpieczenia w części zasługiwał na uwzględnienie. Zdaniem Sądu powódka przedłożonymi dokumentami w postaci m.in. oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli w sposób dostateczny uprawdopodobniła roszczenie. Skuteczność złożonego oświadczenia będzie przedmiotem weryfikacji Sądu w postępowaniu rozpoznawczym. Sąd uznał, że powódka uprawdopodobniła też interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, gdyż prowadzenie egzekucji przeciwko Spółce może utrudnić osiągnięcie celu w sprawie jakim jest uniemożliwienie przymusowej realizacji świadczenia. Sąd wskazał, że zabezpieczenie powództwa przeciwegzekucyjnego, które ze swej istoty obejmuje roszczenie niepieniężne może nastąpić zgodnie z art. 755 § 1 punkt 3 kpc przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego.

Sąd pierwszej instancji wniosek powódki w pozostałym zakresie oddalił. Zdaniem Sądu uchylenie dokonanych zajęć pozostaje poza kognicją Sądu, gdyż powódce w tym zakresie przysługują środki prawne w postępowaniu egzekucyjnym.

Zażalenie od tego postanowienia wniósł pozwany (...) Bank Spółdzielczy w P. zaskarżając postanowienie w części w zakresie w jakim wniosek o udzielenie zabezpieczenia został uwzględniony. Pozwany wniósł o zmianę postanowienia w zaskarżonej części i oddalenie wniosku powódki o udzielenie zabezpieczenia oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego zwrot kosztów postępowania zażaleniowego.

Powódka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. w odpowiedzi na zażalenie wniosła o oddalenie zażalenia oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrot kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie pozwanego nie zasługiwało na uwzględnienie.

Stosownie do art. 730¹ § 1 kpc powódka domagając się zabezpieczenia roszczenia winna była uprawdopodobnić roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Pozwany w zażaleniu nie kwestionuje, że powódka uprawdopodobniła interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, zarzuca nieuprawdopodobnienie roszczenia.

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu Najwyższego, że poręczyciel nie może uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli z powodu błędu wywołanego podstępnie przez dłużnika co do jego wypłacalności w dacie poręczenia; odpowiedzialność poręczyciela ma charakter zobiektywizowany i jest oparta na zasadzie ryzyka; poręczyciel gwarantuje mianowicie kredytodawcy wypłacalność dłużnika (vide: uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 30 września 1996r. III CZP 85/96 OSNC 1996r., z. 12, poz. 153; tudzież wyrok z dnia 18 lutego 2005r. V CK 474/04 LEX nr 147223). Zdaniem Sądu na tym etapie postępowania roszczenie powódki oparte na zarzucie uchylenia się od następstw prawnych oświadczenia woli o poręczeniu kredytu nie zostało uprawdopodobnione.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego w realiach niniejszej sprawy wygaśnięcie zobowiązania na skutek spełnienia świadczenia przez osobę trzecią może być podstawą powództwa przeciwegzekucyjnego z art. 840 § 1 punkt 1 kpc.

W uzasadnieniu do odpowiedzi na pozew z dnia 22 października 2012r. pozwany przyznał, że (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w dniu 1 czerwca 2011r. przełała na konto pozwanego kwotę 9.000.000 zł; w związku z powyższym doszło do wykreślenia wszystkich hipotek obciążających nieruchomości położoną w P. przy ul. (...) w tym wykreślona została hipoteka zabezpieczająca pożyczkę udzieloną M. K.. Wśród tych hipotek była hipoteka zwykła na kwotę 2.700.000 zł oraz hipoteka kaucyjna na kwotę 2.160.000 zł zabezpieczające umowę pożyczki, za którą powódka poręczyła. Ponieważ wierzytelność główna z tytułu umowy kredytowej zabezpieczona była hipoteką umowną łączną zwykłą na kwotę 2.700.000 zł zarachowanie - z kwoty 9.000.000 zł - na poczet kapitału kwoty 2.700.000 zł

spowodowałoby umniejszenie wysokości kapitału do kwoty 1.221.974,45 zł (różnica kwot 3.921.971,45 wskazywanej jako saldo kredytu na 3 czerwca 2011r. - k. 25 akt i kwoty 2.700.000). Oznaczałoby to, że na dzień 3 czerwca 2011r. do zapłaty pozostawałaby kwota kapitału w wysokości 1.221.974,45 zł. Pozwany mimo wniosku powódki zaprezentowanego w uzasadnieniu do pozwu dotąd nie przedstawił ksiąg rachunkowych za czerwiec 2011r. w celu ustalenia sposobu zaksięgowania kwoty 9.000.000 zł. Na tym etapie postępowania nie jest wiadomym dlaczego na spłatę kredytu M. K. pozwany z kwoty 9.000.000 zaliczył wyłącznie kwotę 125.713,22 zł i to na odsetki, a żadnej kwoty nie zaliczył na kapitał. Pozwany nie wyjaśnił nadto w jaki sposób zaliczona została kwota 2.160.000 zł. Podkreślić przy tym należy, że w myśl § 10 umowy pożyczki z dnia 12 sierpnia 2008r. M. K. mogła spłacić pożyczkę przed terminem spłaty ustalonym w umowie i w takiej sytuacji nie była zobowiązana do zapłaty oprocentowania za okres po dacie spłaty pożyczki. Ponieważ żadna ze stron procesu nie złożyła do akt sprawy harmonogramu spłat o którym mowa w § 9 umowy pożyczki z dnia 12 sierpnia 2008r. i aneksów podpisanych do tej umowy w tej fazie postępowania nie jest wiadomym czy i w jakiej wysokości kwotę z tytułu kapitału (odsetek) M. K. winna była zapłacić do dnia 3 czerwca 2011r. Jeżeli jednak przyjmiemy, że na dzień 3 czerwca 2011r. zostały z kwoty 2.160.000 zł zapłacone odsetki, zaś kwota 2.700.000 zł została zaliczona na kapitał do zapłaty pozostawałaby kwota 1.221.974,45 zł. W tej sytuacji nie jest wiadomym czy na dzień 25 stycznia 2012r. M. K. zalegała ze spłatą kredytu i w jakiej kwocie, a co za tym idzie czy wypowiedzenie umowy kredytu dokonane w dniu 25 stycznia 2012r. było skuteczne. W konsekwencji wobec nieprzedstawienia dotąd przez pozwanego sposobu zaliczenia kwoty 9.000.000 zł uznać należy, że roszczenie powódki oparte na tym zarzucie na tym etapie postępowania zostało uprawdopodobnione.

Biorąc powyższe pod rozwagę zażalenie pozwanego, na podstawie art. 385 kpc w związku z art. 397 § 2 kpc i art. 13 § 2 kpc, oddalono.

/-/P. Górecki /-/ M. Głowacka /-/ A. Daczyński